

Chcemy pokazać, że getto żyło, że ludzie próbowali żyć tak, jak kiedyś

O miejscu sztuki w scenariuszu wystawy stałej i kulturze tworzonej w getcie rozmawiamy z Magdaleną Piecyk, zastępcą kierownika działu wystaw, pomysłodawczynią i kuratorką projektu „Ludzie, miejsca, wydarzenia”

20 sierpnia 2020

Jak wiele miejsca będzie na wystawie stałej poświęcone sztuce tworzonej w getcie warszawskim?

Temat kultury i sztuki w getcie, tego jak sobie w nim radzili artyści, będzie stanowił część jednej z galerii wystawy stałej.

Jaka jest pani funkcja w Zespole Wystawy Stałej?

Zajmuję się w nim kwestiami technicznymi – zbieraniem obiektów i ich katalogowaniem. Nie odpowiadam natomiast za treści, nie dokonuję wyboru obiektów na potrzeby wystawy.

Pomagam przy pracach związanych z każdą z galerii.

Jak kwestia kultury i sztuki w getcie zostanie ujęta wizualnie?

Być może zostanie odtworzone wewnątrz kawiarni, ale wiele zależy tu od projektantów wystawy. W 12 galeriach zostaną przedstawione różne tematy. Jest ich wiele, a powierzchnia Szpitala Bersohnów i Baumanów jest ograniczona. W przestrzeni biblioteki znajdą się na powrót książki. Pojawią się one jako uzupełnienie w kilku galeriach. Jakies zjawisko może zostać – na przykład – zilustrowane dziełem żydowskiego artysty z getta. Wszystko będzie zależeć od projektantów.

Kiedy zacznie się ich współpraca z MGW?

Przetarg na zespół projektowy wystawy stałej zostanie ogłoszony we wrześniu.

Dotychczasowe wystawy MGW były – siłą rzeczy, ze względu na brak przestrzeni wystawienniczej – plenerowe i dotyczyły głównie historii getta. Nowy projekt działu wystaw potraktuje ten temat nieco szerzej, zahaczając o kulturę, sztukę...

W projekcie „Ludzie, miejsca, wydarzenia” połączymy trzy tematy poprzednich wystaw, ale skupimy się na kulturze tworzonyj w getcie. Chcemy pokazać, że getto żyło, że ludzie chodzili do kina, teatru, próbowali normalnie żyć – tak, jak kiedyś.

Czy to również będzie ekspozycja plenerowa?

To będzie wystawa internetowa, cykliczny projekt, w którym regularnie będą się pojawiać nowe tematy. Pierwszym będą artyści w getcie i szop znanego rzeźbiarza Abrahama Ostrzegi oraz tych, którzy w nim pracowali. Drugim mogą być muzycy i historia Artura Golda, kompozytora i współtwórcy orkiestry w getcie. Prowadził ją już przed wojną razem z bratem. Wojna go z nim rozdzieliła, już się nie zobaczyli. Gold został osadzony w getcie i wskrzesił w niej orkiestrę, którą dyrygował, dokąd to było możliwe. Współpracował z wybitnymi muzykami.

W getcie uwięziono wielu znakomitych artystów, nie tylko z Polski. Niemcy przetransportowali przecież do niego także Żydów z innych krajów...

I stąd pomysł tego projektu, który wykorzysta różne formy, nie tylko zdjęcia, ale i filmy, nagrania...

Czy wiadomo już, z ilu odcinków będzie się składał cykl? Będą artyści sztuk wizualnych, muzycy – czy również literaci?

W każdej z odsłon będziemy się skupiać na innej tematyce, ale też możliwe, że do tego samego tematu będziemy powracać kilkanaście razy. Projekt ma charakter otwarty. Czasem skupimy się na jednym artyście pod kątem jego twórczości w getcie i tego, co robił przed nim, czasem na jakimś gettowym zjawisku artystycznym, innym razem na działalności jakiegoś ugrupowania artystów – dobór tematów jest nieograniczony. Pokażemy je w szerszym kontekście getta warszawskiego.

Czy znajdzie się też miejsce dla tak znanych, wybitnych artystów osadzonych w getcie, jak Roman Kramsztyk i Gela Szeksztajn-Lichtensztajn?

Myślę, że tak. Nie chcemy się skupiać tylko na niszowych twórcach i zjawiskach. Planujemy jednak zacząć od tych mniej znanych nazwisk. Nie mamy zaplanowanej ograniczonej liczby prezentacji. Być może w przyszłym roku pojawią się trzy odsłony projektu. Być może będziemy zestawiać artystów ze sobą, porównując ich możliwości tworzenia w getcie.

A słynny słowik z getta warszawskiego – Marysia Ajzensztadt? Czy zachowały się jakieś nagrania jej śpiewu, które można by udostępnić?

Nie wiem, czy można by je było udostępnić, ale można je nagrać w nowej aranżacji. To są już kwestie finansowe. Można zrobić cały koncert internetowy z utworami w nowych aranżacjach.

Jak projekt będzie się przedstawiał w internecie?

Forma, jaką przybierze, może być za każdym razem inna, ale zawsze dostępna na stronie internetowej 1943.pl, w zakładce Wystawy. Myślę, że pojawi się też osobna zakładka stworzona z myślą o tym projekcie. Forma będzie zawsze dostosowana do charakterystyki tematu i tego, co będziemy chcieli umieścić na stronie. Dysponujemy teraz programem umożliwiającym nam tworzenie różnych form.

Czy przy „Ludziach, miejscach, wydarzeniach” będą współpracować osoby spoza muzeum,

zaangażowane z myślą specjalnie o tym projekcie?

Jeżeli temat będzie tego wymagał, to myślę, że tak.

Rozmawiała Anna Kilian

Zdj. Jacek Turczyk